

POLITICKÉ VEDY / POLITICAL SCIENCES

Časopis pre politológiu, najnovšie dejiny, medzinárodné vzťahy, bezpečnostné štúdiá / Journal for Political Sciences, Modern History, International Relations, security studies

URL of the journal / URL časopisu: <https://www.politickevedy.fpmv.umb.sk>

Author(s) / Autor(i): **Nina Zmajkovič Kučeráková**
Article / Článok: Medzinárodná vedecká konferencia: „Konferencia o migrácii a azyle“
Publisher / Vydavateľ: **Fakulta politických vied a medzinárodných vzťahov – UMB Banská Bystrica / Faculty of Political Sciences and International Relations – UMB Banská Bystrica**
DOI: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2023.26.3.209-212>

Recommended form for quotation of the article / Odporúčaná forma citácie článku:

KUČERÁKOVÁ, N. Z. 2023. Medzinárodná vedecká konferencia: „Konferencia o migrácii a azyle“. In *Politické Vedy*. Vol. 26, no. 3, pp. 209-212. ISSN 1335 – 2741. Available at: <https://doi.org/10.24040/politickevedy.2023.26.3.209-212>

By submitting their contribution the author(s) agreed with the publication of the article on the online page of the journal. The publisher was given the author's / authors' permission to publish and distribute the contribution both in printed and online form. Regarding the interest to publish the article or its part in online or printed form, please contact the editorial board of the journal: politicke.vedy@umb.sk.

Poskytnutím svojho príspevku autor(i) súhlasil(i) so zverejnením článku na internetovej stránke časopisu *Politické vedy*. Vydavateľ získal súhlas autora / autorov s publikovaním a distribúciou príspevku v tlačenej i online verzii. V prípade záujmu publikovať článok alebo jeho časť v online i tlačenej podobe, kontaktujte redakčnú radu časopisu: politicke.vedy@umb.sk.

Journal *Politické vedy* is provided under the conditions of Creative Commons Attribution 4.0 International CC BY 4.0. / Časopis *Politické vedy* je publikovaný na základe podmienok Creative Commons Attribution 4.0 International CC BY 4.0.

MEDZINÁRODNÁ VEDECKÁ KONFERENCIA: „KONFERENCIA O MIGRÁCII A AZYLE“

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE: “CONFERENCE ON MIGRATION AND ASYLUM”

Nina Zmajkovič Kučeráková

Migračná a azylová politika EÚ stojí pred kritickým okamihom, čo je jedným z dôvodov, prečo sa odborníci, politickí predstavitelia, akademici a tvorcovia verejných politík zišli 13. júla 2023 v hoteli Park Inn v Bratislave na prvom ročníku Konferencie o migrácii a azyle. Konferencia bola organizovaná ako súčasť projektu *Advancing cooperation on asylum and migration*, realizovaného v rámci programu Horizont Európa tromi partnerskými organizáciami: Inštitútom pre Centrálnu Európu, Univerzitou v Liège a Univerzitou Cité v Paríži. Hlavným cieľom konferencie bolo spojiť akademikov, expertov, tvorcov politík a politikov v oblasti komplexnosti európskych azylových a migračných politík v regióne strednej a východnej Európy a poskytnúť priestor pre diskusiu a prezentácie výskumu, ako aj predstavenie kľúčovej online platformy, ktorá bude slúžiť na spájanie a virtuálne zhromažďovanie expertov, vedcov a tvorcov politík v oblasti migrácie.

Konferenciu otvorila uvítacím príhovorom riaditeľka Inštitútu pre Centrálnu Európu, **Katarína Cséfalvayová**, ktorá vo svojom úvodnom príhovore zdôraznila kľúčovú rolu politického rozhodnutia pri formovaní efektívnych azylových a migračných politík a položila základy pre následné podnetné diskusné panely.

Prvý panel vo forme politického dialógu s anglickým názvom *Policy dialogue: Navigating the Complexities of European Asylum Policy in the Wake of the War in Ukraine* privítal hostí ako **Martin Klus** (Sme Rodina), **Andrej Stančík** (Demokrati), **Ábel Ravasz** (Saska) a **Ivan Kováč** (Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky). **Katarína Cséfalvayová**

* Nina Zmajkovič Kučeráková, MSc. pôsobí ako projektová koordinátorka, Inštitút pre Centrálnu Európu, o.z., Rybné námestie 4135/1, 811 02 Bratislava, Slovenská republika, e-mail: nina.kucerakova@iceoz.sk.

otvorila diskusiu, počas ktorej zazneli mnohé aspekty problematiky migrácie a azylovej politiky na Slovensku, ako aj vnímanie a povedomie o migrácii a migrantoch v stredoeurópskom regióne. Diskusia bola zameraná predovšetkým na vnímanie migrácie na Slovensku, ako aj na prevládajúci negatívny naratív v súvislosti s azylom a migráciou na Slovensku. Panelisti sa zhodli, že racionálna diskusia, vzdelávanie v oblasti migrácie a podpora realistického verejného vnímania migrácie sú nevyhnutné predpoklady pre zmiernenie strachu a negatívnych emócií, ktoré slovo migrácia vo veľkej časti (nielen) slovenskej populácie vyvoláva.

Napriek rozšíreným dezinformačným naratívom o migrantoch a politickému populizmu, Slovensko preukázalo veľkú solidaritu voči ukrajinským utečencom. Diskutujúci vyzdvihli potrebu zmeny často prevládajúcich negatívnych naratívov v spoločnosti, ako aj ekonomické výhody migrácie, najmä v riešení problémov na trhu práce a demografických otázok. Potreba podpory legálnej migrácie, politik integrácie a európskej spolupráce v otázkach migrácie a azylu sú kľúčové aspekty, ktoré viackrát zazneli v diskusii.

Po prvom paneli odzneli slová vedúceho Úradu Medzinárodnej organizácie pre migráciu (IOM) na Slovensku **Valona Halimi**, ktorý zdôraznil potrebu zamerania sa na vnímanie migrácie ako na organickú súčasť spoločnosti, ktorá je a vždy bola jej súčasťou, a nie ako na problém, ktorý je nutné a potrebné vyriešiť. Zmena negatívneho diskurzu a rozšírených naratívov bola zdôraznená aj v tejto časti konferencie. Pri migrácii je kľúčové myslieť na ľudí a ich potreby, ako aj na podporu legálnych migračných ciest pre Európu.

V rámci druhého panela s anglickým názvom *Migration Dynamics: Reflecting on Migration Crises and Ongoing War in Ukraine – Perceptions, Lessons Learned and Policy Recommendations* privítal **François Gemenne** (Univerzita v Liège) odborníkov na migráciu, ktorými boli **Michal Vašečka** (Bratislava Policy Institute), **Ján Orlovský** (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky), **Clarissa Tabosa** (Univerzita Komenského v Bratislave) a **Tinatini Tsertsvadze** (UNICEF). Odborníci a akademici v oblasti migrácie zdôraznili celkovú potrebu skúmania migrácie na Slovensku. Diskusia sa zamerala aj na vplyv európskej migračnej krízy v rokoch 2015 - 2016 na následnú polarizáciu verejného názoru a šírenie extrémnych postojov, obhajujúcich buď úplné uzavretie hraníc, alebo bezpodmienečné prijímanie migrantov.

Odborníci sa zhodli, že k zmene negatívneho vnímania migrácie môže do veľkej miery prispieť vzdelávanie a osвета v rámci pozitívnych aspektov migrácie, ako napríklad vznik nových príležitostí pre ekonomický, kultúrny a sociálny rast.

Prezentovanie reálnych údajov o migrácii a individuálnych príbehov ľudí, ako aj akademická podpora v boji proti dezinformáciám, sú dôležitými prvkami pri cielenom kultivovaní verejnej mienky a podpore porozumenia. Napriek negatívnym naratívom odborníci z panelu uznali pozitívnu odpoveď Slovenska a pomoc slovenských občanov pri prijímaní utečencov z Ukrajiny. Zásluha však do veľkej miery patrí občianskej spoločnosti a jednotlivým občanom. Momentálne je kľúčové zamerať sa na lepšiu integráciu detí a mládeže spomedzi migrantov na Slovensku a prijatie diferencovanejšieho prístupu k podpore utečencov, zjednodušenie integračných procesov pre ekonomických migrantov a podporu spolupráce akademickej obce s politikmi.

Súčasťou konferencie bolo aj predstavenie online platformy *Central European Migration Research Hub*, ktorá má slúžiť na zjednocovanie a prepájanie akademikov, tvorcov politik, odborníkov a iných zainteresovaných strán v oblasti migrácie. Cieľom jednej spoločnej platformy je podpora posilnenia interdisciplinárnych spoluprác prostredníctvom siete a zdieľania odborných vedomostí a skúseností. Platforma má zároveň pomáhať výskumníkom sprístupňovať svoju prácu verejnosti a kolegom z regiónu. Okrem iného táto platforma funguje ako informačné centrum poskytujúce informácie o najnovších publikáciách v oblasti migrácie, relevantných konferenciách a možnostiach financovania projektov v tejto oblasti. Platforma je dostupná pre všetkých záujemcov na stránke <https://migrationhub.solved.fi>.

V druhej časti konferencie nasledovali panely zložené z výskumníkov a akademikov, ktorí skúmajú migráciu a jej rôzne aspekty. V prvom paneli mali účastníci podujatia možnosť vypočuť si prezentáciu Mgr. **Ángela Torres-Adána**, PhD. (SAV), ktorý skúma ochotu ľudí pomáhať migrantom, najmä ukrajinským utečencom na Slovensku. Jeho prezentácia s názvom *Who's willing to help? An analysis of individual willingness to help Ukrainian refugees in Slovakia* priblížila kľúčové a rozhodujúce faktory, ktoré ovplyvňujú ochotu ľudí pomáhať migrantom. Ďalšia zaujímavá prezentácia *Public service translation and interpreting in refugee crisis: Challenges and barriers in migrants' access to mental healthcare in Slovakia* od **Soni Hodákovéj**, PhD., (Univerzita Konštantína Filozofa) poukázala na aspekty a problémy, ktorým čelia prekladatelia a úradníci pracujúci s migrantmi a ktoré majú veľký vplyv na životy migrantov, ako napríklad mentálne a fyzické zdravie ľudí prechádzajúcich životnými zmenami, často spojenými s traumou vyplývajúcou z vojny a presídlenia. Výskumníčka Mag. **Malwina Talik**, MA, (Institute for the Danube Region and Central Europe) priblížila aspekty a rozdiely vnímania migrantov rôznych národností v prezentácii s titulom

Refugees (Un)welcome! A Comparative Analysis of the Response to Refugees and Other Migrants at the Poland-Belarus and Poland-Ukraine Borders: Lessons Learned for the European Asylum Policy.

Prezentácia *Care in Crisis: Failures to Guarantee the Sexual and Reproductive Health and Rights of Refugees from Ukraine in Hungary, Poland, Romania and Slovakia* od Mgr. **Martiny Zboroňovej** (Univerzita Komenského v Bratislave) priblížila mnohé bariéry a prekážky týkajúce sa zdravotných aspektov, ktoré musia migranti a najmä migrantky prichádzajúce na Slovensko prekonať. Ďalší aspekt migrácie na Slovensku priblížil Mgr. **Juraj Marušiak**, PhD. (SAV) prezentáciou *War in Ukraine and its impact on Slovakia's migration policy with the main focus on refugees of Roma origin* o vplyve migračných politik Slovenska na migrantov rómskeho pôvodu a o prekážkach a ťažkostiach, ktorým musia na Slovensku čeliť. Na záver prezentácia s názvom *The importance of living heritage safeguarding among displaced communities from Ukraine* od Mgr. **Martiny Wilsch**, PhD. (SAV) zdôraznila potrebu a dôležitosť ochrany živého kultúrneho dedičstva presídlených a zasiahnutých komunit vojnou na Ukrajine. Ochrana kultúrneho dedičstva je kľúčová nielen pre zachovanie kultúry a budovania psychickej odolnosti voči agresii, ale aj pri posilňovaní vzájomných vzťahov medzi hostiteľskou spoločnosťou a presídlenými komunitami.

Prvý ročník Konferencie o migrácii a azyly, ktorá sa konala v Bratislave, spojila mnohých odborníkov, ponúkla priestor pre dynamickú diskusiu o pozitívach migrácie, ale poukázala aj na hlavné aspekty jej negatívneho vnímania v rámci spoločnosti. Prednášky, prezentácie, diskusie, či založenie platformy, kde sa výskumníci dokážu prepájať, boli len zlomkom úspešného referovaného stretnutia. Pozitívne ohlasy potvrdzujú, že o problematiku migrácie a azylovej politiky je čoraz väčší záujem, a to nielen z odborného, ale aj ľudského hľadiska. Veríme, že na tieto podnetné diskusie sa podarí nadviazať a ďalej ich rozvíjať aj počas ďalších ročníkov konferencie.